

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita Et Virtutibus R. P. Bernardi Colnagi E Societate Jesv Libri Dvo

Paullin, Johannes

[Monachii], 1662

Cap. IX. Vberes ex concione publica fructus colligit, cælo frequenter
adminiculante.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44152

lo, inquiebat, gloriose mi Francisce : age, fulgore tuo animos collustra, ardore mentes inflamma: & dum mea momentum non habet oratio, tu perora: tu populo huic fidem facito ; scelestis, quos pœnitudo subit, veniam esse paratam ; procrastinantibus verò lucem quoque crastinam non esse promissam. Sapiant ergò ; ne malo suo docti serò tamen, & frustra sapere discant, aliòsque doceant, mortem nihil tale opinantibus irruere, & æternos inferorum cruciatus male actæ vitæ certissimas esse appendices. Vos ergo Divi pro testibus este, me huic populo fideliter, apertè ista seriòque occinuisse, inculcasse.

CAPUT IX.

Vberes ex concione publica fructus colligit, celo frequenter administrante.

§. I.

IN comperto est, maximos semper animorum motus concionante Bernardo excitatos fuisse; non tamen breves & evanidos; sed qui admirabili quadam metamor-

morphosi perditissimum quemque frugi facerent, & ex inferorum titione cæli Candidatum. Fuit, cum sic dicendi initium fecit.

Amor cor meum in Cruce posuit, idque lanceâ vna concione transfixit. hic mihi benignè in aurem loquitur, & amor meus ab illius amore consumitur. ne multos ad religionem se vite amorem inducit.

Amorque hoc exordio in animos illapsus totam concionem ad singultus & fletum impulit, eo operæ pretio, ut plurimi ex prima nobilitate utriusque sexûs damnato mundi fastu in Religiosa claustra convolârint,

Catanzæ principem inter prostituti pudoris feminas, & cum illa complures alias è libidinum cœno extraxit. Hinc familiare Infames mulierculas ad frugem revocavit. fuit, vulgò sub vesperum ejusmodi victorias percensere, & non sine admiratione plaususque Bernardi triumphos in compitis & foro commemorare. Hodie Colnagus tot induratos in sceleribus viros emollivit: hodie tot infames virorum scopulos submovit, dum tot procacissima scorta ad frugem revocavit.

§. II.

In quadam Italiæ urbe, (nomen consultò præterire placet) per verni jejuniij dies non multis concionibus viginti quinque lupas declamando perculit, & ad honestatis leges reductas saluti asseruit: omnes,

C 5 quot-

quotquot eam urbem infederant, uti fama tunc ferebat, ad frugem revocaturus, si ad audiendam tanti viri orationem omni gladio penetrabiliorem adduci potuissent. Neapoli quoque hominem nefandis sceleribus immersum è fæce malorum evoluit.

Anconæ rogatus, ut ad eas mulierculas, quæ ex Veneris hara in pudicitiaæ asyllum translatae erant, verba faceret, statuit pudoris honestatisque prærium ac splendorem graphicè expingere; sub re divina tamen, cum sacris operaretur, compulsus est mutato consilio peccati fæditatem, damna, poenâsque exaggerare. Et sanè percommodum accidit, ut profligati pudoris femina Romanæ nomen erat, concioni interesset. Sensim enim tonantis è suggesto verbis eò usque percussa est, ut erubescendas scelerum maculas à dicente ad unguem expressas initiò perhorresceret: mox eidem inter singultus & lacrimas, veri doloris indices, damnatam prioris vitæ turpitudinem aperiret, castis que moribus emendatam deinceps urbi etiam se probaret.

Postera die ad S. MARIÆ, quam à foro nominant, inter concionandum laudatâ sacræ Confessionis admirabili energiâ, de inexplicabili clementia DEBI multa fatus. Si quis, inquit, præsto est, qui solidos viginti
quin-

quinque annos in summis quibúsviis crimi- *Induratos*
 nibus defossus, nunquam ad sacrum tribunal *in sceleri-*
 se stitit, intrepidus ad me veniat; faxo, ut *bus viros*
 tantorum mole scelerum deoneratus sentiat, *expugnat.*
 proniorem esse Numinis ad ignoscendum
 facilitatem, quàm conscelerati hominis im-
 perum ad peccandum. Divinatio hæc vide-
 ri potuit. Siquidem dimissa concione, cum
 pro tribunali sederet, inter ceteros, qui bene
 multi de noxis apud Patrem Bernardum se
 accusabant, duo adrepère, quorum alter vi-
 ginti quinque: alter ipsos quinquaginta
 annos non expiatâ mente sceleribus obru-
 tus, sine pœnitentis animi signo, atque à
 Confessionis consilio semper alienus, æta-
 tem contriverat.

§. III.

Et verò plùs quàm ferrei pectoris *Hanc in-*
 fuerit, quem non emolliverit vel dicentis *rem Caluna-*
 ardor, vel illustraverit fulgor, aut proftra- *habet ad*
 verit tonantis auctoritas, quam illi cælum *voluntatē,*
 nunc radijs circumpositis, nunc corpore in
 altum elevato, nunc submisso ad imperan-
 tis arbitrium fulgurum ac tonitruum farel-
 litio conciliavit admirandam ut, mox dice-
 mus.

Frater Innocentius de Juliana S. Fran-
 cisci

Quando illud radios modò circumfundit.

Ipsè sagittas ex ore iaculatur.

cisci alumnus, spectatæ virtutis ascera, vidit P. Bernardum in suggesto dicentem, & fumo, qui ex dicentis vultu densus exibat, in modum claræ nubis undique cinctum; quod cum obstupesceret, visus est sibi non jam verba, sed sagittas, quæ ex ore concionantis erumperent, & sceleratos metu percellerent, spectare.

Ejusmodi autem divini oratoris telæ experti sunt bene multi: inter quos & illi accensendi homines profligatæ vitæ, qui fortè cum infami scorto non procul Cassino monte in idem delati hospitium, à Patre paucis verbis, ceu totidem sagittis expugnati, & lasciviam dedocti sunt. Cùm enim tantùm dixisset: *O quàm pulcher est Christus JESVS!* ducti pœnitentiâ meditati sceleris, quàm primùm expiatis confessione animis, desertoque prostibulo abierunt: quorum secuta exemplum procax femina, animi noxas apud eundem deposuit, vitamque in melius commutavit.

Duo quoq; sacri Præsules accuratè observârunt, cùm in Italia Bernardus pro concione diceret, nullam ab ipsius corpore umbram projici: quin totû illud spatium, in quod umbra incidere debuerat, clarâ luce coruscum, eumque splendorem cunctis admirabilem, ad omnem corporis motum moveri.

Ro-

Romæ quoq; exeunte anno sæculari, 1600. cum in templo Societatis sacrum Oratorem ageret, apparuit inusitatus quidam in vertice fulgor, qui caput dicentis in modum diadematis coronabat, tanto quidem temporis spatio, quo quinquagesimum recitare psalmum possis. Cujus rei fama longè lateque sparsa sanctitatis opinionem mirum quantum Bernardo auxit. Ita inter ceteros juratus affirmat Desiderius Virietus, nostri Ordinis homo religiosus, qui id fuisset oculis, antequam ad nostram familiam accederet, non sine admiratione spectavit. Et hic quidem cælum dicenti radios lucemque affudit: alibi tonitrua in obsequium submisit.

§. IV.

Viderat aliquando Neapolis novam Thaidem, nisi Siculam Charybdis dicere malis, non minùs fædisissimis sceleribus infamem, quàm magnorum etiam virorum naufragio celebrem. Hæc feminea levitate potiùs, quàm maturo consilio, ut ex Veneris hara evaderet, ingressa monasterium (in quod se recipere solent, quas pœnitudo prostituti pudoris & cupido melioris vitæ cepit) vix triduo elapso ad pristinas lasciviæ fordes redire maturabat, antequam votorum nexu adstringi necesse foret. Neque erat in
univer-

Modò fulgura & tonitrua ministrat.

universâ urbe inter summos quoque viros feminâsque tanta ullius seu auctoritas seu dicendi facundia, ut obduratam frangere, atque à concepto transfugio malè sanam dimovere posset. Quare cùm illius miserata sortem Proregis uxor, tum manifestam animorum cladem, Numinisque offensam detestata: scilicet non nescia, quantam secum una ruinam tractura esset, consulto suppliciter DEO à Moderatoribus per epistolam, quid facto opus edoctis, impetravit, ut Pater Bernardus quamprimum in illo pœnitentium asylo pro concione diceret. Neque abnuit ille; sed ut confestim eò se conferre posset, domesticum pistorem, quòd alius lociùs ad manum non esset, in subigendo formandoque pane strenuè adjuvit. Eo denique confecto mox ad monasterium provolvit, suggestum conscendit. Et principio quidem audiente, quam diximus, Proregis conjugè multâsque è primâ nobilitate illustrissimis matronis, blandè prolixéque dixit de Magdalenæ ad pedes Christi affusæ lacrimis; dein sensim acerbè invecus in eas, quæ ad volutabrum obscœnitatis redire parant, ostendit vindicem illis DEI manum imminere, eò graviùs, quò tardiùs animadverturam. *Manus tua, Domine, inquebat, sera; sed severa. Carve tibi, quæcunque illam*

lam experiri non formidas. Si moram fecerit,
expecta eam; quia veniens veniet, & non
tardabit. Quæ cum aliquoties iterâisset, deni-
que toto vultu flammâs spirans, & ad cælum
conversus, vindices ignes, tonitrua, fulmi-
nâque poposcit, quibus pessundati DEI ho-
minumque contemptores, tandem in bara-
thrum inferorum detruderentur. Mirum di-
ctum! ad has voces subita ferrugine inductæ
cælo tenebræ, nubésque spissæ conglobari,
undique fulgura emicare, volare ignes, mu-
gire tonitrua, & extemporalis tempestas ul-
tima omnia minitari cœpit. Itaque mise-
randa illa meretricula cælestes iras verita,
in medium profiliit, scelus detestata veniam
petiit, manus dedit, atque ad Patris provo-
luta pedes, omnem vitæ prioris lasciviam
confessione, suspirijs, lacrimis que ad tertiam
usque noctis horam eluit, vota nuncupavit,
& crines, scelestos juventæ laqueos ipsa
sibi incidit.

Post in monasterio spontaneis suppli-
 cijs, & mille pœnis seipsam exercens, vitam
 ad pœnitentiæ leges adeò religiosè exegit,
 ut, quæ prius cunctis offendiculo fuerat,
 nunc pro eximiæ virtutis speculo esset: id
 quod Bernardus non falsus vates dimis-
 sâ concione prædixisse visus est, quando
 lætitiâ exultans, exclamavit: gaudendum
 esse

esse omnibus, quòd tunc meretrix in Magda
lenam, inferorum torris in paradisi florem
Aphrodisiæ fax, in Stellam siderei cæli fue
rit conversa. Ita quidem dicente Bernardo
hanc cælum prostravit: aliàs verò de supe
riore loco dicentem Bernardum vis quædam
cælestis in sublime evexit.

§. V.

*Aliàs Bern-
ardum in
altum su-
stulit.*

Inter ceteras Italiæ urbes Ancona quo
que Bernardi concionibus animata, post pa
tris discessum mira de eò hospicibus peregr
adventantibus narrare consueverat. Qua
cùm nonnemo è Divi Dominici familia vir
religiosus juxtà ac doctus audiret. Novi, in
quit, in Sicilia Patrem Colnagum, ò viri, &
vobis juratus affirmo, fuisse illum à me co
ràque concione duobus cubitis supra sugge
stum in ectasi elevatum, magnâ omnium ad
miratione sensûque hisce oculis conspectum.
Decebat scilicet etiam corpore in cælum ar
toli eum, qui semper animo habitabat in
cælo: neque poterat è suggesto non flam
mas & imbres cælestes spargere conciona
tor, qui divinis aestuabat incendijs, pijs ma
debat lacrimis, & quæ pro concione dictu
rurus erat, paupertatis, quidem studio in ab
scissis & reijculis chartæ frustulis exarabat.

sed

sed ut pondus & lucem haurirent in vulne-
 ra Crucifixi schedas immergere solebat.
 nimirum succosa est oratio, quam Servato-
 ris cruor irroravit.

*Conciones
 sacris Christi
 si plagis
 immergit
 Bernardus*

CAPUT X.

*Privatis quoque cohortationibus mi-
 ras efficit animorum con-
 versiones.*

§. I.

RAram equidem Bernardus in dicendo
 vim exseruit, quando ad circumfusam
 concionē de superiore loco dixit; pari
 tamen vehementia, quoties sive in privatis
 sacrijs, sive profanis ædibus familiari ser-
 mone de divinis rebus agebat, mentes in-
 omnem partem flectere consuevit: cujus
 rei præclara etiam hodie est memoria. Cæ-
 tanæ suis allocutionibus sacratarum DEO
 Virginum Cœnobia, in quo religiosæ vitæ
 splendor plurimum fuerat obfuscatus, pri-
 stino nitore restituit, atque alibi passim
 quoties ad velatas DEO virgines verba fecit,
 mirabiles animorum conversiones facere
 solemne habuit. Sequebatur enim illico
 D ingens

*Virginum
 Cœnobia
 ad religio-
 nē instaurat.*